

El xoriguer

David Aguadé Vidal

El xoriguer (*Falco tinnunculus*) és un ocell rapinyaire de la família dels falcons (Falconidae), juntament amb altres rapinyaires com el falcó de la reina, el falcó mostatxut o l'esmerla.

Es tracta d'un rapinyaire de mida petita amb una longitud entre 31 i 37 cm i una envergadura entre 68 i 78 cm. Aquesta espècie presenta dimorfisme sexual, és a dir, hi ha diferències pel que fa a l'aspecte entre mascles i femelles; per exemple, les femelles són més grans que els mascles.

Els xoriguers presenten cua llarga i ales estretes i també llargues. El color del plomatge, com la majoria dels rapinyaires, és marronós. Les parts superiors dels cos són de color marró-bru amb taques negres; les puntes de les ales són més fosques. Les parts inferiors del cos són d'un color marronós més clar amb taques negres també.

També es poden diferenciar entre mascles i femelles pel color del plomatge, sobretot el del cap. Mentre que els mascles presenten les plomes del cap d'un color blau-grisós –de la mateixa manera que la part superior de la cua– les femelles tenen el cap de color marró clar amb ratlles fines i negres. A més a més, la cua de les femelles és també més marronosa amb franges verticals negres, mentre que la cua dels mascles no presenta aquestes franges.

Quant a la distribució natural del xoriguer, aquesta s'estén per Europa, Àfrica i Àsia. Habita en terrenys oberts,

Xoriguer femella reposant sobre un oliver, al terme de Riudoms.
Foto: Eugeni Perea Simón.

planes, prop d'aeroports, carreteres, cultius, bruguerars... i també en zones abruptes i poblacions. A Catalunya és especialment abundant a les planes de Ponent, el Camp de Tarragona, la zona costanera de l'Alt Empordà i en alguns llocs del Pirineu. A Riudoms, els xoriguers es veuen sobretot al voltant del poble, pels masos i la riera.

La seva alimentació es basa en petits mamífers, preferiblement rosegadors, petits moixons, rèptils, grànules i insectes.

Podrem observar i distingir aquest rapinyaire per qualsevol indret del nostre terme, sobretot quan utilitza la característica forma de caça. Quan el

xoriguer es prepara per llançar-se sobre la seva presa o simplement està buscant-la, se sosté sobre l'aire a uns deu o vint metres sobre el nivell del terra. Aquest comportament s'anomena "fer l'aleta" i s'aconsegueix aprofitant la velocitat de l'aire o bé movent les ales molt ràpid. Quan fa l'aleta, el xoriguer es queda gairebé parat a l'aire de cara al vent, batent les ales ràpidament mentre observa el terra.

Tot i que a Catalunya la població de xoriguers és estable i no preocupa els científics (n'hi ha entre 2.912 i 4.676 parelles, segons dades de l'Institut Català d'Ornitologia), a Europa es troba en declivi. »